

คุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของ
ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา
Characteristics of desirable local administrators according to
the attitudes of the people in Chachoengsao Municipality, Chachoengsao Province

ภัทรภณ อินทรเนตร์ และดร.จิตรกร ลากุล
Pattapron Intharanet and Dr.Jitakorn Lakul

บทคัดย่อ

การศึกษา คุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของประชาชน เปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของประชาชน จำแนกตามตัวแปรอิสระ และเสนอแนวทางส่งเสริมคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของประชาชน ในเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยศึกษาคุณลักษณะที่ดีของผู้บริหาร จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความรู้ความสามารถ และด้านคุณธรรม และจริยธรรม เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 315 คน โดยคำนวณจากสูตรของทาโร ยามาเน่ วิเคราะห์ข้อมูล โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัย พบว่า การจัดการองค์การยุคใหม่ของกองร้อยปฏิบัติการจิตวิทยา กองพันปฏิบัติการจิตวิทยา หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านการจัดองค์กร ด้านการสั่งการ ด้านการประสานงาน ด้านการควบคุม ด้านการวางแผน และการเปรียบเทียบการจัดการองค์การยุคใหม่ของกองร้อยปฏิบัติการจิตวิทยา กองพันปฏิบัติการจิตวิทยา หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ จำแนกตามปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล พบว่า อายุ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อจำแนกตามตำแหน่งงาน และประสบการณ์ทำงาน พบว่า ในภาพรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: คุณลักษณะผู้บริหาร ผู้บริหารท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ ทัศนคติของประชาชน

Abstract

The study of desirable characteristics of local administrators according to the attitudes of the people in Chachoengsao Municipality, Chachoengsao Province, aims to explore the desirable characteristics of local administrators as perceived by the residents, compare these characteristics based on various independent variables, and propose ways to promote these desirable characteristics. The study focuses on four main areas: personality, leadership, knowledge and ability, and ethics and morality. Data were collected using questionnaires from a sample of 315 individuals, calculated using Taro Yamane's formula. Analyze data by frequency distribution, percentage, standard deviation and one - way analysis of variance.

The research findings indicate that, overall, the residents rated the desirable characteristics of local administrators highly across all four areas. When examined individually, personality received the highest average rating, followed by leadership, ethics and morality, and knowledge and ability, respectively. The comparison of desirable characteristics of local administrators by gender showed no statistically significant differences at the .05 level, indicating similar attitudes among both male and female respondents. Similarly, comparisons based on age, education, occupation, and income revealed that residents across all demographics had statistically similar attitudes towards the desirable characteristics of local administrators. The results of sampling opinion analysis suggests that the desired local administrator according to the attitude of the people is that the administrator should communicate in order to create awareness and results in working with the benefit of the public as a priority. Manage work with emphasis on efficiency and give importance to development both inside and outside the organization by using modern technology appropriately and cost-effectively. This will strengthen desirable personal characteristics in terms of knowledge and abilities. Leadership and morality and ethics have become clearer.

Keyword: Characteristics of Local Administrators, Local Administrator, Desirable Characteristics of Local Administrator, People Attitudes

บทนำ

ในศตวรรษที่ 21 สภาพแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอกองค์กรได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การบริหารจัดการองค์กรแบบดั้งเดิม อาจไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ปัจจัยสำคัญที่จะทำให้องค์กรพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลง คือ ผู้บริหาร ซึ่งเป็นผู้ที่ต้องปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ในการบริหารจัดการองค์กรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และมีศักยภาพในการแข่งขันสูง ด้วยการนำหลักการหรือเทคนิคการบริหารงานสมัยใหม่มาใช้ในการ

บริหาร เช่น หลักธรรมาภิบาล การรื้อ ปรับระบบ การบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์การ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ฯลฯ ผู้บริหารหรือผู้นำ จึงเป็นทรัพยากรพื้นฐานที่สำคัญในการบริหารองค์การยุคใหม่ ประเด็นเรื่องคุณสมบัติ และคุณลักษณะของผู้นำ หรือผู้บริหารจึงได้รับความสนใจ และได้รับการพิจารณาทั้งในทางวิชาการ และการปฏิบัติ ว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่มีผลกระทบต่อองค์การ โดยเฉพาะองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีบทบาทหน้าที่สำคัญในการพัฒนาประเทศตามหลักการกระจายอำนาจ (วรัชยา ศิริวัฒน์, 2561, หน้า 49)

การปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ตั้งแต่รัฐธรรมนูญฉบับปี 2517 และก็ได้รับการบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับต่อ ๆ มาในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 (อริยญา พงศ์สะอาด, 2564) ซึ่งเป็นรัฐธรรมนูญฉบับที่มีการบัญญัติเรื่อง การปกครองส่วนท้องถิ่นไว้มากที่สุด จึงเป็นการยืนยันให้เห็นถึงความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น และเจตนารมณ์ในการปฏิรูปการปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้สามารถพึ่งตนเองได้ และสามารถตัดสินใจในกิจการของท้องถิ่นได้เอง รวมทั้งส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และระบบสาธารณสุขปโภค และสาธารณสุขการ ตลอดจนทั้งโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่นให้ทั่วถึง และเท่าเทียมกันทั้งประเทศตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ การดำเนินการปฏิรูปและพัฒนารูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นทุกด้าน จึงเป็นประเด็นที่สังคมให้ความสำคัญตลอดมา ตั้งแต่ขั้นตอนการเลือกตั้งคณะทำงาน และฝ่ายบริหาร อันประกอบด้วย สมาชิกท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่น ซึ่งต้องมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน เช่น การปกครองรูปแบบเทศบาล ซึ่งปัจจุบันในผู้บริหารมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน และผู้บริหารแต่ละคนก็จะคุณลักษณะ ทักษะ หรือแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่นที่แตกต่างกัน จากการศึกษาของสุชานุช พันธนิยะ และคณะ (2563) ชี้ให้เห็นว่า ปัญหาในการเมืองระดับท้องถิ่นส่วนหนึ่งเกิดจากอิทธิพลของกลุ่มการเมือง หรือกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นประเด็นหนึ่งที่ประชาชนให้ความสนใจ และได้รับการวิพากษ์วิจารณ์เป็นอย่างมากเกี่ยวกับคุณสมบัติ และคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่น เช่น กรณีบางพื้นที่ ซึ่งนักการเมือง หรือผู้บริหารท้องถิ่น มีความเป็นนักการเมืองมากกว่าการเป็นนักบริหาร และนักพัฒนา หรือขาดอุดมการณ์ หรือเป็นผู้มีอิทธิพล เป็นตัวแทนกลุ่มนักธุรกิจที่เข้ามามีบทบาททางการเมืองของท้องถิ่น เพื่อเกื้อหนุนธุรกิจของตนในท้องถิ่น นักการเมืองประเภทนี้ นอกจากจะไม่มีชื่อเสียง หรือใช้ความรู้ความสามารถของตนเองให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชน และท้องถิ่นแล้ว ยังมีแนวโน้มที่จะเข้ามาเพื่อแสวงหาผลประโยชน์จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อตนเอง และพวกพ้องอีกด้วย ในทางการบริหารนั้น ผู้บริหารท้องถิ่นเหล่านี้ จะปฏิบัติหน้าที่ของตนเองเป็นนักการเมืองมากกว่าเป็นนักบริหารที่ดี เห็นได้จากการทำหน้าที่โดยมุ่งแสวงหาอำนาจผลประโยชน์ และเล่นพรรคเล่นพวกมากกว่าบริหารงานพัฒนาองค์กร ทำให้เทศบาลหลายแห่งไม่สามารถปฏิบัติงานให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่กฎหมายกำหนดได้ ส่งผลให้เทศบาลไม่สามารถปฏิบัติงานในการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพียงพอกับความต้องการของประชาชนได้อย่างทั่วถึง ดังนั้น เพื่อให้การเมืองการปกครองท้องถิ่นได้รับการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเป็นพื้นฐานรองรับการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนในอนาคต ผู้ที่จะเข้ามาดำรงตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่น จึงควรมีคุณสมบัติหรือคุณลักษณะที่ดีในการเป็นทั้งนักปกครอง และนักบริหารที่มีวิสัยทัศน์และมีคุณธรรม (จรรยา ศรีสุกใส, 2552)

จากบริบทการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเทคโนโลยี นวัตกรรม และการปฏิรูประบบราชการตั้งแต่แนวคิดไทยแลนด์ 4.0 เป็นต้นมา จึงเป็นความท้าทายของท้องถิ่นในการปรับทิศทางการบริหารให้สอดคล้องกับการปฏิรูปประเทศ ใน 5 ด้าน (เสกสรรค์ สนาวา และคณะ, 2560, หน้า 1) ได้แก่ 1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องปรับวัฒนธรรมองค์การใหม่ (Cultural Change) 2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องปรับปรุงระบบการบริหารงานบุคคลแนวใหม่ (Personal Administration) 3) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องเน้นการพัฒนาท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วม (Participations) 4) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีผู้บริหารแนวใหม่ เช่น เป็นผู้ซึ่งมีจิตอาสา เป็นผู้กล้าคิดกล้าทำในการเปลี่ยนแปลง และ 5) การส่งเสริม และปรับบทบาทท้องถิ่นให้สามารถจัดการได้ด้วยตนเอง (Self-Management) โดยต้องประสานความร่วมมือจากภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในรูปแบบเครือข่ายทางสังคม ผู้นำหรือผู้บริหารท้องถิ่นจึงเป็นกลไกสำคัญ และมีอิทธิพลสูงต่อคุณภาพของผลลัพธ์ในการพัฒนา

ด้วยความสำคัญของหลักการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และความสำคัญของบทบาททางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นดังที่กล่าวมาข้างต้น ประเด็นเรื่องคุณสมบัติและคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่น จึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาองค์การระดับท้องถิ่น และการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนในอนาคต และความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นแต่ละแห่งเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ จะเป็นภาพสะท้อนให้เห็นถึงความต้องการของคนในท้องถิ่นว่า ผู้นำที่มีคุณสมบัติ หรือคุณลักษณะอย่างไรที่ตนต้องการ รวมทั้งยังเป็นแนวทางให้ผู้ที่สนใจสมัครรับเลือกตั้งเข้ามาทำงานเพื่อบริหารท้องถิ่นทราบว่า จะต้องพัฒนาตนเองอย่างไรให้มีคุณสมบัติอย่างไร จึงจะเหมาะสม และตรงใจประชาชน อันจะนำไปสู่ชัยชนะในการเลือกตั้งให้สามารถเข้ามาเป็นผู้นำในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล และหลักการกระจายอำนาจ เพื่อเป้าหมายการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนในท้องถิ่นอย่างยั่งยืนในอนาคตได้

เทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งเป็นเขตที่ตั้งของสถานที่ท่องเที่ยวทางศาสนาที่สำคัญของประเทศ คือ วัดโสธรวรารามวรวิหาร เป็นที่ประดิษฐานหลวงพ่อบุญรอดพระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมืองของฉะเชิงเทรา และประชาชนทั้งประเทศไทย เทศบาลฉะเชิงเทราจึงมีความสำคัญในแง่ของการเป็นแหล่งเศรษฐกิจ และวัฒนธรรมที่ควรแก่การศึกษาในประเด็นการบริหารองค์การ และการพัฒนาท้องถิ่น ภายใต้ความแตกต่างของประชากรในแง่ของการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ รายได้ การศึกษา วัฒนธรรม และระดับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนที่แตกต่างหลากหลายนี้ ผู้บริหารท้องถิ่น หรือนายกเทศมนตรี ควรเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะอย่างไร จึงจะเป็นบุคคลที่ประชาชนในชุมชนตัดสินใจเลือกให้เป็นตัวแทนในการเป็นผู้นำในการบริหาร การประสานงาน การกำหนดนโยบาย และบริหารงบประมาณในการพัฒนา รวมทั้งต้องเป็นบุคคลที่จะสามารถคลี่คลายความขัดแย้งภายในชุมชน และหรือภายนอกชุมชนได้ สามารถประสานแหล่งทุนจากหน่วยงานภาครัฐ หรือองค์กรต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชนในชุมชน จะเห็นได้ว่า บทบาท อำนาจหน้าที่ของนายกเทศมนตรี มีผลต่อการกำหนดนโยบายบริหารท้องถิ่นในทุกด้าน ดังนั้นนายกเทศมนตรีจึงเป็นบุคคลสำคัญในกลไกการบริหารเทศบาลให้บรรลุตามเป้าหมายการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

ด้วยเหตุผล และความสำคัญของคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่น ซึ่งมีความสัมพันธ์กับการเข้ามาดำรงตำแหน่งในการบริหาร และศักยภาพในการบริหารท้องถิ่นให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนดังที่กล่าวมาข้างต้น จึงเป็นที่มาของการศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองฉะเชิงเทราในครั้งนี้ โดยคุณูปการอันเกิดจากผลการศึกษาจะก่อให้เกิดประโยชน์โดยตรงกับผู้บริหารท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา และพื้นที่อื่น นำไปประยุกต์ใช้ในพัฒนาตนเอง เพื่อให้เป็นผู้ที่มีคุณลักษณะ และคุณสมบัติพร้อมทั้งด้านบุคลิกภาพ ความรู้ความสามารถ ความเป็นผู้นำและมีคุณธรรมจริยธรรมที่เหมาะสมกับการเป็นผู้นำท้องถิ่น นอกจากนี้ ผลการศึกษายังจะช่วยกระตุ้นให้ประชาชนในท้องถิ่นออกมาแสดงการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างมีเหตุผลโดยผ่านการเสนอความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาท้องถิ่นของตน สอดคล้องกับหลักการ และเจตนารมณ์ของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขอย่างแท้จริง และเพื่อประโยชน์แก่การพัฒนาท้องถิ่นอื่น ๆ ต่อไปในอนาคตด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของประชาชนในเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของประชาชนในเทศบาลเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาแนวทางส่งเสริมคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของประชาชนในเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ผลการศึกษาจะเป็นแนวทางให้ผู้นำท้องถิ่นอื่น นำไปพัฒนาตนเองให้มีความพร้อมทั้งด้านบุคลิกภาพ และคุณสมบัติ เพื่อเตรียมความพร้อมในการสมัครรับเลือกตั้งทั้งในระดับท้องถิ่น อื่น ๆ และระดับชาติได้ในอนาคต
2. ผลการศึกษานี้ จะช่วยเสริมสร้างองค์ความรู้เชิงวิชาการด้านภาวะผู้นำ การบริหารองค์การ การพัฒนาการเมืองการปกครองท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมของประชาชน อันเป็นพื้นฐานสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
3. ผู้นำและผู้บริหารท้องถิ่นในทุกระดับ สามารถนำผลการศึกษา และข้อค้นพบจากงานวิจัยนี้ไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงคุณสมบัติส่วนบุคคล ให้เหมาะสมกับการเป็นผู้นำท้องถิ่นในภาวะต่าง ๆ ได้ตามความเหมาะสม

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

Lewin, K., Lippitt, R., and White, R.K. (1939, อ้างถึงในอรพินท์ สฟโชคชัย, 2561) ยังได้กล่าวไว้ว่า ผู้นำมีลักษณะสำคัญ 3 ประการ คือ

1. ผู้นำที่ใช้อำนาจ (Autocratic Leader) หมายถึง ผู้นำที่มีอำนาจ และสามารถใช้อำนาจในการบังคับบัญชาผู้อื่นได้ ผู้นำประเภทนี้ ตัดสินใจโดยไม่ปรึกษาหารือใคร และคาดหวังว่าผู้ใต้บังคับบัญชาจะปฏิบัติตาม
2. ผู้นำประชาธิปไตย (Democratic Leader) หมายถึง ผู้นำประเภทที่เคารพความคิดเห็นของผู้อื่น และเปิดโอกาสให้ผู้อื่นมีส่วนร่วมได้ในกระบวนการตัดสินใจ และร่วมดำเนินงาน เน้นการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายที่กำหนดร่วมกัน และ
3. ผู้นำที่มอบอำนาจให้ผู้ใต้บังคับขาดำเนินการ (Laissez - Faire Leader) หมายถึง ผู้นำที่นิยมการกำกับดูแล สร้างแรงบันดาลใจ และจูงใจ โดยการมอบอำนาจการตัดสินใจ และการดำเนินงานให้ผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้นำลักษณะนี้ใช้ได้ดี สำหรับกลุ่มผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีศักยภาพสูงเพียงพอ

ภายใต้แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารองค์การสมัยใหม่ที่มีความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมด้านต่าง ๆ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ย่อมส่งผลกระทบต่อผู้นำ หรือผู้บริหารท้องถิ่นทุกท้องถิ่นที่ด้วย กล่าวคือ เพื่อให้สามารถปรับตัว และปรับแผนงานการบริหาร และพัฒนาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ผู้นำ หรือผู้บริหารท้องถิ่น ต้องมีคุณลักษณะสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ (จุฑาทิพย์ สุจริตกุล, 2562)

1. คุณลักษณะด้านเปิดกว้าง และสามารถทำงานเชื่อมโยงกับทุกฝ่าย (open & connected organization) หมายถึง การที่ผู้นำองค์การภาครัฐสามารถทำงานอย่างโปร่งใส โดยบุคคลภายนอกสามารถตรวจสอบได้ และสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร และมีการแบ่งปันข้อมูลซึ่งกันและกัน เพื่อไปสู่ความร่วมมือกันอย่างแท้จริง
2. คุณลักษณะด้านยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง (citizen-centric organization) เพื่อแก้ไขปัญหา และตอบสนองความต้องการในเชิงรุก โดยไม่ต้องรอให้ประชาชนเข้ามาติดต่อ พร้อมทั้งมีการใช้ระบบดิจิทัลที่ทันสมัย ตลอดจนการใช้ประโยชน์จากข้อมูลของภาครัฐเพื่อบริการประชาชน
3. คุณลักษณะด้านการมีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย (smart & innovative organization) หมายถึง ผู้นำองค์การต้องทำงานแบบมีการคาดการณ์ไวล่วงหน้า มีการวิเคราะห์ความเสี่ยง มีการสร้างนวัตกรรม และความคิดริเริ่มประยุกต์องค์ความรู้ในแบบสหวิทยาเข้ามามีใช้ในการตอบโต้กับสิ่งที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

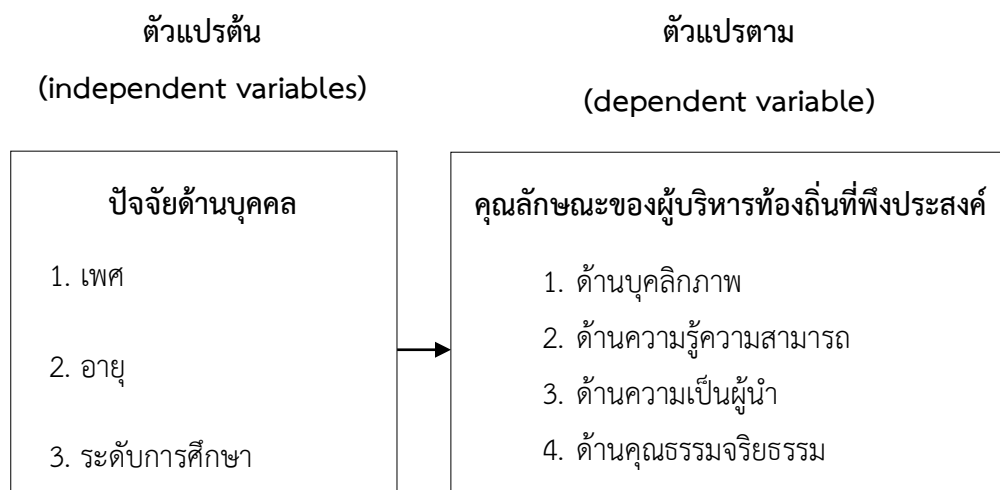
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ภิญญาพัชญ์ สรณวัชรเอกากุล (2566) ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์กับการบริหารการพัฒนาชุมชน โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาพฤติกรรมบุคลิกภาพของผู้นำท้องถิ่นที่ประสบผลสำเร็จในการบริหารการพัฒนาชุมชนในจังหวัดเชียงใหม่ ศึกษาแบบภาวะผู้นำ และระบบวิธีคิดของผู้นำท้องถิ่นที่ประสบผลสำเร็จในการบริหารการพัฒนาชุมชน และศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำท้องถิ่นกับการบริหารการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นให้มีความเข้มแข็ง มั่นคง ยั่งยืน โดยใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานเทศบาล ผู้นำองค์กรชุมชน ผู้แทนทางศาสนา และตัวแทนภาคประชาชน รวม 61 คน ผลการศึกษา พบว่า พฤติกรรมบุคลิกภาพของผู้นำท้องถิ่นที่ประสบผลสำเร็จในการบริหารการพัฒนาชุมชน ประกอบด้วย การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีของผู้นำท้องถิ่น การสร้างภาพลักษณ์ที่ดีในวงสังคม และการประชาสัมพันธ์

ตนเอง การแต่งกายเหมาะสมเป็นบุคคลสาธารณะเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อส่วนรวม และเป็นบุคคลที่มีความ ยึดหยุ่นสูง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการทำงานด้านการพัฒนา เป็นบุคคลที่ต้องมีคุณธรรมจริยธรรม และมีความ ซื่อสัตย์ยุติธรรมมีความโปร่งใส เป็นนักบริหารจัดการเชิงสถานการณ์ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง มีความรู้ ความสามารถเชิงการบริหารจัดการ และการพัฒนาชุมชน มีภาวะผู้นำ และผู้ตามในตนเอง มีระบบวิธีคิดใน เชิงระบบ สามารถสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการบริหารการพัฒนาที่กว้างขวาง รวมทั้งมีความรู้ ความสามารถ มีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารประชาสัมพันธ์

กรอบแนวคิดสำหรับการวิจัย

จากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ที่ได้ยกมากล่าวแล้วข้างต้น ผู้วิจัยได้นำทฤษฎี คุณลักษณะผู้นำ ภาวะผู้นำ หรือทฤษฎีอุปนิสัย มาประกอบกับการศึกษาทบทวนวรรณกรรม เพื่อสรุปเป็นกรอบ แนวคิดและตัวแปรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

ประชาชนที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่ พึงประสงค์ แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่เป็นหน่วยในการศึกษา (Unit of Analysis) คือ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาล เมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวนทั้งสิ้น 28,645 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยนี้กำหนดจาก ประชาชนในเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยวิธีการคำนวณตามสูตรการคำนวณของทาโร ยามา

เน่ (ยุทธ ไกรวรรณ, 2546) จากการแทนค่าตามสูตรข้างต้น ทำให้ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 395 คน ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงใช้กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา จำนวน 395 คน ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้จัดทำแบบสอบถามจำนวน 400 ชุด เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ (systematic sampling) ตามสัดส่วนของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งกับขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ในการสุ่มตัวอย่างได้ดำเนินการสุ่มเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. การสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยกำหนดให้ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป และมีสิทธิเลือกตั้งมีชื่อตามทะเบียนราษฎรและบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเมืองฉะเชิงเทราตามบัญชีรายชื่อในการเลือกตั้ง ครั้งหลังสุดเมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2564 เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. กำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างแบบสมมูล โดยแบ่งประชากรออกเป็น 3 เขตเลือกตั้ง ตามบัญชีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างจากเขตเลือกตั้งที่ 1 จำนวน 133 คน เขตเลือกตั้งที่ 2 จำนวน 133 คน และเขตเลือกตั้งที่ 3 จำนวน 134 คน

3. ดำเนินการสุ่มตัวอย่างจากประชากร โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Sample random sampling) โดยวิธีการจับฉลาก เพื่อแบ่งกลุ่มตัวอย่างให้มีโอกาสถูกเลือกได้เท่า ๆ กัน จากนั้นดำเนินการ ดังนี้

- 3.1 จัดเตรียมกล่องใส่ฉลาก จำนวน 3 ใบ ตามจำนวนเขตเลือกตั้ง

- 3.2 กำหนดหมายเลขแทนชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งมาจัดทำเป็นฉลาก แล้วใส่ในกล่องที่ 1 ถึงกล่องที่ 3

- 3.3 ทำการจับสลากกล่องที่ 1 โดยหยิบหมายเลขแทนรายชื่อของกลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนดไว้ ออกมาครั้งละ 1 ใบ แล้วนำใบที่หยิบได้กลับคืนเข้ากล่องเดิม เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างในกล่องมีโอกาสถูกเลือกเท่า ๆ กัน หากหยิบซ้ำหมายเลข (รายชื่อ) เดิมที่ถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างแล้ว ก็จะวางคืนเข้าไปในกล่องเดิม จากนั้นทำการหยิบใหม่จนครบจำนวนกลุ่มตัวอย่างจากกล่องที่ 1 จำนวน 133 ใบ

- 3.4 ดำเนินการจับฉลากกล่องที่ 2 เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 133 ใบ และกล่องที่ 3 จำนวน 134 ใบ เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างแบบกระจายตัวใน 3 เขตเลือกตั้งครบตามจำนวนที่ต้องการ คือ 400 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ศึกษาจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยศึกษาหนังสือและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย และจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยใช้แบบสอบถามสำรวจทัศนคติของประชาชนกลุ่มตัวอย่างในเทศบาลฉะเชิงเทรา เป็นการศึกษาสถิติเชิงพรรณนา โดยเครื่องมือที่นำมาใช้นี้ใช้การออกแบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลประกอบด้วยคำถาม 3 ส่วน คือ

- ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสภาพโดยทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งจะประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของประชาชน ในเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านความเป็นผู้นำ และด้านคุณธรรมจริยธรรม ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 และ 2

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามลักษณะคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของประชาชน ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมคุณลักษณะของผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ และข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ทำการตรวจสอบคุณภาพด้วยการนำแบบสอบถามไปทดลอง (Try out) ใช้กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ในพื้นที่เทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งในการ Try out เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง (validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือ โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของคอนบราค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น/ความเที่ยงเท่ากับ 0.97 ซึ่งคือ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟากลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งเป็นรายได้ ดังนี้ คือ ด้านบุคลิกภาพ เท่ากับ 0.70 ด้านความรู้ความสามารถ เท่ากับ 0.87 ด้านความเป็นผู้นำ เท่ากับ 0.72 และด้านคุณธรรมจริยธรรม เท่ากับ 0.79

2. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำหลักสถิติมาประกอบการวิเคราะห์แบบสอบถาม ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปและระดับคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของประชาชนของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequencies) ค่าร้อยละ (Percentages) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ด้วยการทดสอบแบบที (t - test) กรณีกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม และการทดสอบวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA) กรณีกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มขึ้นไปด้วยสถิติ F - test เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของนักรการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน

ผลการวิจัย

1. ผลของคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของประชาชนในเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกออกเป็นรายด้าน พบผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1.1 ด้านบุคลิกภาพ พบว่า ประชาชนมีทัศนคติต่อคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์โดยรวมด้านบุคลิกภาพ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้นำต้องเป็นคนที่รู้จักกาลเทศะไม่ว่าจะ

เป็นการแต่งกายหรือการพูดจา รองลงมา คือ ผู้นำต้องมีความมั่นใจ และมีความเชื่อมั่นในตัวเอง และผู้นำต้องเป็นคนที่กระตือรือร้นตลอดเวลา และผู้นำต้องเป็นคนที่สามารถควบคุมอารมณ์ตัวเองได้ดี

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนของคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของประชาชนในเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา

คุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์	M	S.D.	แปรผล	ลำดับ
1. ด้านบุคลิกภาพ	4.09	0.55	มาก	1
2. ด้านความเป็นผู้นำ	4.05	0.45	มาก	2
3. ด้านความรู้ความสามารถ	4.03	0.50	มาก	3
4. ด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.05	0.45	มาก	2
รวม	4.06	0.38	มาก	

1.2 ด้านความเป็นผู้นำ พบว่า ประชาชนมีทัศนคติต่อคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ด้านความเป็นผู้นำ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้นำต้องเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี รองลงมาคือ ผู้นำต้องมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ และผู้นำต้องมีไหวพริบปฏิภาณในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าเป็นอย่างดี สามารถเผชิญหน้ากับการเปลี่ยนแปลงและยอมรับนวัตกรรมใหม่ ๆ

1.3 ด้านความรู้ความสามารถ พบว่า ประชาชนมีทัศนคติต่อคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ โดยรวมด้านความรู้ความสามารถ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้นำต้องเข้าใจบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารท้องถิ่นเป็นอย่างดี รองลงมา คือ ผู้นำต้องมีความรอบรู้และทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบันตลอดเวลา และผู้นำต้องมีความรู้ในเรื่องระเบียบ กฎหมาย และข้อบังคับเกี่ยวกับการเมืองเป็นอย่างดี และต้องมีความสามารถในการโน้มน้าว จิตใจคน ให้เชื่อ และปฏิบัติตาม

1.4 ด้านคุณธรรมจริยธรรม พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ โดยรวมด้านคุณธรรมจริยธรรม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้นำต้องเป็นคนที่มีความซื่อสัตย์ และรับผิดชอบ รองลงมา คือ ผู้นำต้องมีความโปร่งใสและตรวจสอบได้ และผู้นำต้องเคารพสิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคลของผู้อื่น

2. ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของประชาชนในเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของประชาชนในเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน พบว่า

ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของ ผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.1 ด้านบุคลิกภาพ พบว่า ทั้งเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนที่ต่างกัน มีความเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ ไม่แตกต่างกัน

2.2 ด้านความเป็นผู้นำ พบว่า ทั้งเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนที่ต่างกัน มีความเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ ไม่แตกต่างกัน

2.3 ด้านความรู้ความสามารถ ทั้งเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนที่ต่างกัน มีความเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ ไม่แตกต่างกัน

2.4 ด้านคุณธรรมจริยธรรม ทั้งเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนที่ต่างกัน มีความเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัย คุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของประชาชนใน เทศบาลฉะเชิงเทราจังหวัดฉะเชิงเทรา ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านบุคลิกภาพ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความรู้ ความสามารถ และด้านคุณธรรมจริยธรรม นำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

การวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของประชาชนในเทศบาลเมือง ฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ประชาชนมีทัศนคติต่อคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า ประชาชนมีความต้องการได้ตัวผู้นำที่มีทัศนคติที่ตรง ตามความต้องการ หรือตรงตามวัตถุประสงค์ของตนเอง ดังเช่น คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ ต้องเป็นคนที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าตัดสินใจในแนวทางการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน มีความรับผิดชอบ และเป็นแบบอย่างที่ดี ต้องรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และต้องไม่เป็นคนที่ทุจริตคอร์รัปชันต้องเป็นคนที่มีความคุณธรรมจริยธรรมไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ ต้องเป็นคนที่มีความสุภาพเรียบร้อย มีความสุขุมน่าเชื่อถือเป็นที่เคารพนับถือของประชาชน คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ ต้องเป็นคนที่เข้าพบปะ ประชาชนในชุมชนเพื่อแลกเปลี่ยนและรับฟังปัญหาและความคิดเห็นของประชาชน มีความเป็นกันเองกับ ประชาชนสามารถเข้ากับผู้อื่นได้ และคุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถ ต้องเป็นคนที่มีความรู้การศึกษาที่ดีมี ประสิทธิภาพ มีความรู้ความสามารถที่จะพัฒนา และแก้ไขปัญหาในชุมชนได้ดี ดังที่กล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า ประชาชนในเทศบาลมีความเห็นด้วยกับคุณลักษณะของนักบริหารที่พึงประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธน กร อิงคินันท์ (2550) ได้ทำการศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นตามทัศนคติของประชาชน ศึกษา เฉพาะกรณี เทศบาลเมืองอานาจเจริญ ผลการศึกษาปรากฏว่า ประชาชนมีทัศนคติต่อคุณลักษณะของผู้บริหาร ท้องถิ่นในด้านความเป็นผู้นำ ด้านการบริหาร ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านบุคลิกภาพ และโดยรวมทุกด้าน มี ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และการศึกษาของ Perren and Grant (2001) ที่กล่าวว่า ผู้นำ หรือผู้บริหารจะต้องเป็น

ผู้มีสติปัญญา มีวิสัยทัศน์ โดยนำความรู้ที่มีมาใช้ในการบริหารงาน เพื่อให้เกิดการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันและสร้างการพัฒนาได้อย่างยั่งยืน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อันดับแรก ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ซึ่งมีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้ อภิปรายได้ว่า เนื่องจาก เทศบาลเมืองฉะเชิงเทราเป็นเทศบาลที่มีงบประมาณจัดในระดับค่อนข้างมาก ประชาชนจึงเห็นว่า คุณลักษณะส่วนบุคคลเป็นสิ่งที่สำคัญอันดับแรกของผู้บริหาร เพราะประชาชนมีความต้องการผู้นำที่โดดเด่นในด้านบุคลิกภาพมาก เพื่อประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งคุณลักษณะที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภิญญาพัชญ์ สรณวัชรเอกากุล (2566) ศึกษาคุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์กับการบริหารการพัฒนาชุมชน พบว่า พฤติกรรมบุคลิกภาพของผู้นำท้องถิ่นที่ประสบผลสำเร็จในการบริหารการพัฒนาชุมชน ประกอบด้วย การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีของผู้นำท้องถิ่น การสร้างภาพลักษณ์ที่ดีในวงสังคม และการประชาสัมพันธ์ตนเอง การแต่งกายเหมาะสม เป็นบุคคลสาธารณะเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อส่วนรวมและเป็นบุคคลที่มีความยืดหยุ่นสูง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการทำงานด้านการพัฒนา เป็นบุคคลที่ต้องมีคุณธรรมจริยธรรม และมีความซื่อสัตย์ยุติธรรมมีความโปร่งใส เป็นนักบริหารจัดการเชิงสถานการณ์ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง มีความรู้ความสามารถเชิงการบริหารจัดการและการพัฒนาชุมชน มีภาวะผู้นำ และผู้ตามในตนเอง มีระบบวิธีคิดในเชิงระบบ สามารถสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการบริหารการพัฒนาที่กว้างขวาง รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารประชาสัมพันธ์

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ด้านความรู้ความสามารถ ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้ อภิปรายได้ว่า ประชาชนแท้จริงยังต้องการผู้นำที่มีความรู้ความสามารถในระดับมาก แต่ว่าความรู้ความสามารถนั้น สามารถพัฒนาได้ตามประสบการณ์และความพยายาม หากเทียบในปัจจุบันที่นายภมได้จบการศึกษาทางด้านรัฐศาสตร์โดยตรง แต่ประชาชนตัดสินใจเลือกเข้ามาด้วยคุณลักษณะส่วนบุคคลที่เห็นเป็นหลัก เมื่อแยกออกเป็นรายด้านพบว่า มีผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ด้านบุคลิกภาพ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของประชาชนในเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมด้านบุคลิกภาพ อยู่ในระดับมากที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า ประชาชนให้ความสำคัญกับคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้นำทางการเมืองตนมาก เนื่องจาก เขตเทศบาลฉะเชิงเทรา มีลักษณะความเป็นอยู่ในลักษณะสังคมกึ่งเมืองกึ่งชนบท อีกทั้งมีประชาชนส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาค่อนข้างสูง ซึ่งสอดคล้องกับพรทิพย์ เพี้ยชัย (2561) ศึกษาความต้องการของประชาชนที่มีต่อคุณลักษณะของนักการเมืองท้องถิ่นในเขตตำบลหนองไผ่ อำเภอลำลูกกา จังหวัดขอนแก่น พบว่า คุณลักษณะของนักการเมืองท้องถิ่นที่ประชาชนต้องการเรียงตามลำดับระดับที่มากที่สุด คือ คุณลักษณะทางกาย รองลงมาคือ คุณลักษณะด้านสังคม และน้อยที่สุด คือ คุณลักษณะด้านงาน โดยปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ของประชาชน ไม่มีผลต่อความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักการเมืองท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลหนองไผ่ อำเภอลำลูกกา จังหวัดขอนแก่น

2. ด้านความเป็นผู้นำ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของประชาชนในเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมด้านความเป็นผู้นำ อยู่

ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้ อภิปรายได้ว่า ประชาชนยังคงให้ความสำคัญกับคุณลักษณะของผู้นำทางการเมือง ซึ่งส่วนใหญ่ประชาชนในพื้นที่มีการติดตามข่าวสารทางการเมืองตลอด เช่น การมีส่วนร่วมในทางการเมืองด้านต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นโดยตรงและการสร้างประชาสังคม (Civil Society) ให้มีความเข้มแข็งดังที่อนันต์ อนันตกุล (2542) ได้สรุปไว้ว่า มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ สามารถเลือกตั้งผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของตนได้โดยตรง 2) กระตุ้นให้ประชาชนในแต่ละท้องถิ่นเกิดความสนใจทางการเมืองเพิ่มมากขึ้น 3) เป็นการให้ความรู้ทางการเมืองแก่ประชาชน 4) ประชาชนมีทางเลือกมากขึ้นในการหาคนที่ทำงานเพื่อแก้ไขปัญหาในท้องถิ่นของตน ประชาชนสามารถตรวจสอบ และควบคุมการบริหารงานของนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งได้ 5) ประชาชนสามารถตรวจสอบควบคุมวิพากษ์วิจารณ์ ผลักดันให้ระบบการบริหารมีความโปร่งใสมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น 6) นายกเทศมนตรีมีความมั่นคงในการบริหารงาน ไม่ต้องพะวงในการช่วงชิงอำนาจกันในเทศบาล และ 7) ทำให้เกิดการแข่งขันกันในการบริหารงานของเทศบาลต่างๆ กลายเป็นการเรียนรู้ของดี และบทเรียนในท้องถิ่นอื่นๆ

3. ด้านความรู้ความสามารถ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของประชาชนในเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวม ด้านความรู้ความสามารถอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า จากผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นที่ผ่านมา ทำให้ประชาชนได้ตระหนักถึงความรู้ความสามารถของผู้นำทางการเมืองว่าเป็นสิ่งสำคัญเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจุฑาทิพย์ สุจริตกุล (2562) ซึ่งศึกษา และนำเสนอไว้ว่า ผู้บริหารท้องถิ่นจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการจัดการภายในองค์กร เพื่ออำนวยความสะดวกให้ทรัพยากรที่เป็นตัวคน และวัตถุประสงค์เข้าด้วยกัน สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพให้สอดคล้องกับการบริหารองค์การสมัยใหม่ที่มีความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมด้านต่าง ๆ โดยสามารถแยกลักษณะสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ 1) ด้านเปิดกว้างและสามารถทำงานเชื่อมโยงกับทุกฝ่าย (open & connected organization) หมายถึง การที่องค์การภาครัฐทำงานอย่างโปร่งใสโดยบุคคลภายนอกสามารถตรวจสอบได้ และสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและมีการแบ่งปันข้อมูลซึ่งกันและกัน เพื่อไปสู่ความร่วมมือกันอย่างแท้จริง 2) ด้านยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง (citizen - centric organization) เพื่อแก้ไขปัญหา และตอบสนองความต้องการในเชิงรุก โดยไม่ต้องรอให้ประชาชนเข้ามาติดต่อ พร้อมทั้งมีการใช้ระบบดิจิทัลที่ทันสมัย ตลอดจนการใช้ประโยชน์จากข้อมูลของภาครัฐ เพื่อบริการประชาชน และ 3) ด้านมีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย (smart & innovative organization) หมายถึง องค์กรที่ต้องทำงานแบบมีการคาดการณ์ไว้ล่วงหน้า มีการวิเคราะห์ความเสี่ยง มีการสร้างนวัตกรรม และความคิดริเริ่มประยุกต์องค์ความรู้ในแบบสหวิชาเข้ามาใช้ในการตอบโต้กับสิ่งที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นอกจากนั้น ยังสอดคล้องกับการศึกษาของอัธธิชา มั่นคง (2559) ได้กล่าวถึง คุณลักษณะของผู้ปกครองที่พึงประสงค์สำหรับประเทศไทยหรือประเทศพัฒนาแล้วอย่างสูง ต้องมีคุณภาพในความสามารถ ประกอบด้วย 1) เป็นผู้ที่มีความฉลาดในการคิดอ่าน รอบรู้ในกิจการของบ้านเมือง 2) เป็นผู้รู้ระเบียบแบบแผนในการปฏิบัติงานพอสมควร 3) เป็นผู้ที่มีรู้จักและเข้าใจบทบาท และหน้าที่ของตนในฐานะเป็นผู้นำของประเทศ 4) ผู้ปกครองต้องกล้าตัดสินใจในการดำเนินการปกครองและการบริหารของตน และ

5) ผู้ปกครองต้องมีความสามารถในการปรับตัวเป็นผู้รู้สถานการณ์ และต้องมีภาวะผู้นำในด้านการตัดสินใจ การจูงใจ การกำหนดนโยบาย และการควบคุมการปฏิบัติงาน

4. ด้านคุณธรรมจริยธรรม พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของประชาชนในเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา โดยรวมด้านคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า ประชาชนให้ความสำคัญกับคุณลักษณะของผู้บริหารในด้านคุณธรรมจริยธรรมเป็นอย่างมาก เห็นได้จากการติดตาม ตรวจสอบ และการมีส่วนร่วมในการทำงานของนักรการเมืองหรือผู้นำชุมชนของตนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุชานุช พันธนียะ และคณะ (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของนักรการเมืองท้องถิ่นที่ พึงประสงค์ในทัศนะของประชาชนในเขตเทศบาลนครตรัง ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลนครตรังจังหวัดตรังที่มีต่อคุณลักษณะของนักรการเมืองท้องถิ่นที่ พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านคุณธรรมและจริยธรรมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ด้านบุคลิกภาพ ด้านประสิทธิภาพในการทำงาน และด้านการบริหารกับด้านวิสัยทัศน์มีค่าเฉลี่ย เท่ากัน และ 2) ประชาชนในเขตเทศบาลนครตรัง จังหวัดตรังที่มีอายุระดับการศึกษาสูงสุด และรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของนักรการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพระพรหมวิหาร อติธมโม (แดนดงยิ่ง) (2565) ศึกษาคุณลักษณะของนักรการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น โดยใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสาน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล อันได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ที่แตกต่างกันของกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อคุณลักษณะของนักรการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจาก ประชาชนที่มีประชาชนที่มีเพศ และอายุที่แตกต่างกัน จะมีกระบวนการทางความคิด ที่แตกต่างกัน และนักรการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ควรยึดหลักสัปปุริสธรรม 7 ในการบริหารงาน กล่าวคือ มีความซื่อสัตย์สุจริต เสียสละต่อการทำงาน สาธารณะ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดแผนและเป้าหมายการพัฒนา เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

สำหรับแนวทางส่งเสริมเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของประชาชนในเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นแนวทางที่ได้จากการค้นพบ (Fact Finding) จากผลการวิจัยทั้ง 4 ด้าน ผู้วิจัยจึงนำเสนอข้อเสนอแนะเชิงการปฏิบัติสำหรับผู้บริหารท้องถิ่น ดังนี้

1. ผู้บริหารท้องถิ่น ควรพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีด้านความรู้ความสามารถ ควบคู่กับการพัฒนาทักษะการสื่อสารเพื่อสร้างความรู้ และความเข้าใจให้การพัฒนาให้กับประชาชน โดยการฝึกอบรม ประชุม จัดเวที สาธารณะ ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ ทั้งสื่อดั้งเดิม และสื่อใหม่ สื่อสังคมออนไลน์ เผยแพร่เอกสาร ในเชิงรุกให้เกิดกับประชาชนอย่างถูกต้อง เกี่ยวกับการบริหารงานของผู้บริหาร เนื่องจาก การที่จะทำให้ผู้บริหารเข้มแข็งได้ ต้องมีประชาชน และบุคลากรช่วยสร้างแรงผลักดัน

2. ผู้บริหารท้องถิ่นควรปรับปรุงนโยบายการทำงานโดยการกระจายงบประมาณที่เน้นไปทางด้านการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน
3. ผู้บริหารท้องถิ่นควรเป็นคนที่สามารถควบคุมอารมณ์ตัวเองได้ดี
4. ผู้บริหารท้องถิ่นควรเป็นคนที่มีความรู้ในเรื่องระเบียบ กฎหมายและข้อบังคับเกี่ยวกับการเมืองเป็นอย่างดี
5. ผู้บริหารท้องถิ่นควรพัฒนาภาวะผู้นำ และความเป็นผู้นำ เพื่อให้เป็นผู้ที่มีความสามารถโน้มน้าวในจิตใจคนให้เชื่อ และปฏิบัติตาม มีความสามารถในการส่งเสริมการทำงานเป็นทีมทั้งในกระบวนการพัฒนา การแก้ปัญหา และช่วยเหลือประชาชน รวมทั้งให้ความสำคัญกับการสร้างขวัญ และกำลังใจให้กับทีม เพื่อให้สามารถทำงานร่วมกันภายใต้วิสัยทัศน์ที่กว้างไกล ยืดหยุ่นและทันต่อการเปลี่ยนแปลง เพื่อสร้างความร่วมมือในการปฏิบัติงานพัฒนาให้บรรลุผลตามเป้าหมายขององค์การ
6. ผู้บริหารท้องถิ่นควรให้ความสำคัญกับคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมทั้งของตนเองและคณะทำงาน ควรเป็นคนที่ยึดมั่นคุณธรรมจริยธรรม มีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ ปฏิบัติงานด้วยความจริงใจ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน ยึดหลักความถูกต้องในการบริหารงานและอุทิศตนทำงานโดยไม่ลำเอียงหรือมีอคติ และประชาชนสามารถตรวจสอบการทำงานได้
7. ผู้บริหารท้องถิ่นควรเป็นคนที่มีความไหวพริบ ปฏิภาณในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า และยอมรับนวัตกรรมใหม่ ๆ อยู่เสมอ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยในประเด็นการส่งเสริมคุณลักษณะของนักการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ในเชิงลึก โดยใช้วิธีวิจัยแบบเชิงคุณภาพร่วมกับวิธีวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อให้ได้ข้อมูลทั้งที่สามารถอ้างอิงได้อย่างน่าเชื่อถือในทางสถิติ และข้อมูลเชิงลึก เช่น ความคิด ความรู้สึก ซึ่งไม่สามารถวัดได้ด้วยตัวเลขในเชิงปริมาณ เพื่อนำผลการวิจัยไปกำหนดแนวทางส่งเสริมคุณลักษณะของนักการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ได้ในอนาคต
2. ควรมีการศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของประชาชนต่อการทำงานของหน่วยงานอื่น เพื่อขยายอาณาเขตองค์ความรู้ให้ครอบคลุมคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นด้านการปฏิบัติงาน และบริหารองค์การ ซึ่งต้องประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและประชาชนอย่างบูรณาการ

อ้างอิงจาก

- จรูญ ศรีสุกใส. (2540). *แนวทางการสร้างคามอิสระในการบริหารงานบุคคลขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นไทย*. (วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์).
- จุฑาทิพย์ สุจิตกุล. (2562). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในยุคประเทศไทย 4.0. *วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์*, 6(10) 4934-4935.

- ธนกร อิงคินันท์. (2550). คุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นตามทัศนคติของประชาชนศึกษา เฉพาะกรณี เทศบาลเมืองอำนาจเจริญ พ.ศ. 2550. (ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาเศรษฐศาสตร์การเมือง, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี).
- พระพรหมวิหาร อติธมโม (แดนดงยิ่ง) (2565). คุณลักษณะของนักการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น. *วารสารบัณฑิตสาเกตปริทรรศน์*, 7(2), 36-47.
- พรทิพย์ เพี้ยซ่าย. (2561). ความต้องการของประชาชนที่มีต่อคุณลักษณะของนักการเมืองท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลหนองไผ่ อำเภอยุเมอแพ จังหวัดขอนแก่น. *วารสารศรีล้านช้างปริทรรศน์*, 4(2), 21-35.
- ภิญญาพัชญ์ สรณวัชรเอกากุล. (2566). คุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์กับการบริหารการพัฒนาชุมชนในจังหวัดเชียงใหม่. (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารสาธารณะ, มหาวิทยาลัยแม่โจ้, เชียงใหม่).
- ยุทธ ไกยวรรณ. (2546). *สถิติเพื่อการวิจัย*. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- วรรษยา ศิริวัฒน์. (2561). *เอกสารประกอบการบรรยายกระบวนการบริหารงานวิชาการและนวัตกรรมในองค์การ*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุชานุช พันธนิยะ และคณะ. (2563). คุณลักษณะของนักการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ในทัศนะของ ประชาชนในเขตเทศบาลนครตรัง. *วารสารสถาบันพระปกเกล้า*. 18(3), 17-25.
- เสกสรรค์ สนวา และคณะ. (2560). การปรับตัวขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในยุคไทยแลนด์ 4.0. *วารสารช่อพะยอม*. 28(2), 1.
- อนันต์ อนันตกุล. (2542). การเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง. *วารสารราชบัณฑิตยสถาน*. 25. (ตุลาคม 2542 – มกราคม 2543), 34 – 42.
- อรัญญา พงศ์สะอาด. (2564). *ปรีดี พนมยงค์กับแนวคิดการปฏิรูปการบริหารงานคลังของประเทศไทย*. (ภาคนิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง).
- อัญธิชา มั่นคง. (2559). *ภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลเกาะคา อำเภอกะคา จังหวัดลำปาง*. เพชรบูรณ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- อรพินท์ สฟโชคชัย. (2561). *ชนะเลิศ: การบริหารท้องถิ่นสู่ความเป็นเลิศ*. กรุงเทพมหานคร: ชัน แพคเก็จจิ้ง (2014) จำกัด.